

POKROK ZÁPADU

Weekly Edition. Published by Pokrok Západu Ptg. Co. 1211 So. 13th St.—Tel. 1008.

Subscription \$2.20 per year. Vychází každou středu. Vydává: - - Tiskárské Družstvo

Tiskárna: 1211 Jižní 13tá ulice. Telefon 1008. Řídící redaktor, - - J. Rosický

Předplatné: Pro Spoj. Státy a Kanadu obnáší na rok \$2.20 Spolu s Knihovnou Americkou \$3.00

Do Čech předplác se na rok \$3.00 Spolu s Knihovnou Americkou \$4.00

Oblátky. Drobne a různé oblátky uvěřujícím jsou, když peníze k objednavce přiloženy jsou.

Zásilkou peněz. Jsou nebezpečnější, když se koupí na pokt neb expresu "Money Order" a tih nám se máje.

Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Omaha, Neb. 13 dubna 1898

ŠVÝCARSKO MÁ JEDEN Z NEJLEPŠÍCH systémů telefonických a sice jest týž zaveden vládou.

KDYBY ŘEV BYL MUDROSTÍ A hluchost projevů důkazy neb argumenty, jak moudrým a schopným vůdcem a zastancem byl by osel!

JE TO ZVLÁŠTNÍ ALE PRAVDA, ŽE když je moc takových voličů, kteří hlasují "rovnu tiket", pomáhají zvoliti mnohého "křivého" člověka.

MŮŽE BÝT, ŽE PRESIDENTSIVÍ NEZDÁ se nyní panu McKinleymu tak různým, jako když mu lidé šlapali po trávníku kol jeho domu v Cantonu.

POPOKRATI ZABÝVAJÍ SE PRÍTOMNĚ luštěním vážného problému, otázkou totiž, komu by vlastně válka prohlášena býti měla: Španělsku anebo Hanovii?

LETOŠNÍ KALENDÁŘ JEST OPAKOVÁNÍM onoho z roku 1887. V obou případech počal rok v sobotu, únor měl 28 dnů a Velikonoce připadly na toho dubna.

TAK TĚDY VLÁDA ANGLICKÁ POMÝSLÍ již do opravdy na zavedení zlaté měny v Indii. Pan Bryan měl na rychlo jet do Anglicka, aby tamnějším finančníkům vyložil výhodnost a prospěšnost stříbra.

NA MEXICKÉM DOLARU — PRÁVĚ TO takového dolaru, jakýž by nám zde páni stříbra rádi zavedli — spáchán byl v minulých dnech opětně nový zločin. Kleslat' cena jeho, dle zprávy odboru pokladního, ze 46 na 44c.

V CHICAGU ZVÍTĚZILA PRŮY při volbě radních strana reformní, tak že nyní reforma většinu v radě městské míti bude. Přáli bychom pánu chigagčanům, aby ta jejich 'reforma' nebyla takovou, jakou my zde v policejním odboru zavedenou dostali.

O HAWAISKU TĚD NENÍ ANI SLECHU a ti, kdož o jeho připojení tak velice usilovali, uznávají snad nyní, že je lépe tak jak jest. Kdyby Hawaisko patřilo k Spojeným Státům, musili bychom míti o několik námořních lodí více k jeho ochraně.

PRÁVĚ JEST NEJLEPŠÍ A NEJPRÁKLEZITĚJŠÍ doba k lovu vodního ptactva a pan Cleveland dojista si blahopřeje k tomu, že není letos presidentem. Však kdož ví, zda-li kdyby býval presidentem, nešel by raději na hon, nežli psáti poselství ke kongresu.

SPOLEK AMERICKÝCH SLÁDKŮ protestuje již nyní proti zamýšlenému

zvýšení pivního kolku, navrhovaného v pádu války za účelem zvýšení příjmů vládních. A jak pak by teprve protestovali pijáci piva, když by jim následkem zdražení piva zvýšili páni šenkýři portu!

VÝHLÍDKA NA MOŽNOU VÁLKU A NA uložení daně na kávu způsobila stoupaní ceny kávy o dva centy při prodeji ve velkém. Počítá se, že clo čtyři centy na libru z kávy přineslo by zemi příjmu \$20,000,000 ročně, což by postačilo ku krytí výloh válečných na deset dnů.

FALEŠNÍ PROROCI ANI NEDUTAJÍ již více o tom, že by nynější zákon celní byl nedostatečným ku krytí běžného vydání a působil schodky, ač před novým rokem neustále k tomu poukazovali. Však vědí proč, neboť měsíc březen vykazuje opět přebytek výše jednoho milionu.

VÁLKA O NEODVISLOST SP. STÁTŮ skončila v r. 1783, tedy před 115 lety, avšak v záznamech pensijních nalezá se posud 7 vdov po vojnech z doby revoluce. Budeme-li míti válku se Španělskem, kdo ví kolik vdov bude bráti pensi ještě až už se bude psáti Anno Domini 2000.

LONI POSTAVENÝ NOVÝ PARNÍK brémské společnosti, Kaiser Wilhelm der Grosse, jest pravým mořským chrtem. Na poslední cestě své vykonal plavbu ze Southampton do New Yorku, 3120 mořských mil, v pěti dnech a 20 hodinách, při průměrné rychlosti tedy 22.09 uzlů za hodinu.

KAŽDOU VÁLKOU, KTEROUŽ SPOJ. Státy dosud vedly, byla vláda spolková sesilována a moc úřadů spolkových víc a více soustředována. A vzdor tomu právě popokraté, kteří o sobě tvrdí, že hájí zásady Jeffersona a Jacksona, kteří co nejrozhodněji proti centralizaci brojili, křičí nejvíce po válce, kterouž centralizace ještě více utužována bude.

ZOLOVI BYL TĚDY TREST PROMINUT a sice pod záminkou, že prý zákon vlády dává právo prominouti trest provinilcům, kteří byli dosud zachovalými a teprve poprvé jsou trestáni. Pod tou samou záminkou prý asi též Dreyfus obdržel prominutí dalšího trestu a tak se zbaví vláda celé té nemilé záležitosti. To jest asi to nejlepší co může v ohledu tom učiniti.

SPOJENÉ STÁTY PLATÍ ROČNĚ \$100,000,000 za cukr, ačkoliv by se potřebné množství cukru dalo vypěstovati na jednom milionu akrů půdy osázené cukrovkou. Máme zde dost půdy, dost lidí k práci, máme trh a odbyti na cukr a potřebujeme pouze jen ustálené poměry a podnikavost kapitálu, abychom klidili a vyráběli si zde veškeren cukr jež potřebujeme.

BÝVALÁ KRÁLOVNA HAWAISKÁ, Liliuokalani, změnila prý v posledních dnech smýšlení a jest prý nyní rozhodnou přítelkyní přivtělení souostroví hawaiského ku Spojeným Státům, s touto však podmínkou, když při tom na ní pamatovati se bude a přiměřeně výslužné se jí povolí. Sp. Státy při udělení pensí jsou sice více než liberálními, že by však černá exkrálovna do seznamu 'vysloužilců' našich se dostala, o tom přec jen pochybovat sobě dovolíme.

TĚD ALE DAJÍ STŘÍBRAŘI DOJISTA Edisona do klatby. Pomyslete jen, tento zpropadený človek vynalezl způsob rýžování zlata bez vody, pomocí magnetismu a teď na plánič Nového Mexika a Arizony, kde nemohlo rýžování býti pro nedostatek vody, bude se zlatem z písku vybírat. To musí pro stříbraře býti ovšem hrozným pomyslením. Všechno se proti ním spiklo. Pouště západní Ameriky právě tak jako ledové pustiny polární vydávají své poklady a jen samé zlato a pořád zlato.

ŽE REDAKTOR MÍNÍ A PAN SAZEČ mění, o tom zajisté jsou čtenáři dávno již přesvědčeni. Proto také as diviti se nebudou tomu, že při minulých městských volbách v Chicagu volili 335 radních a snadno domyslí si, že státi má tam pouze jen 35! Vždyť i tento počet na ochuzování kapes poplatnictva, byť by to i v Chicagu bylo, úplně postačí!

V MILWAUKEE UTRPĚLI REPUBLIKÁNI porážku na celé čáře a to hlavně proto, že odpůrci jejich vzali do svého programu články, prohlašující se pro vyvlastnění všech obecných zařízení, jako jsou světelnárny, telefony a t. p. a pro obmezení hrabivosti pouličních dráh. To snad poučí pány politikáře o tom, že lid nedá se příliš moc děle vyssávat všelikým monopolům a požaduje úlevy. Považujem to za dobrou známku a za předzvěst' doby, kdy zlomena bude moc monopolů ve správě městské.

OD KONCE ÚNORA DO KONCE MINULÉHO týdne přivezeno bylo do Spojených Států z jiných světa díků za \$50,000,000 zlata, kdežto za blahoslavené demokratické správy touto dobou roční vždy zlato se vyváželo pryč a musily se prodávati úpisy, aby záloha v pokladně udržena byla. Banka anglická zvýšila své diskonto ze tří na čtyři procenta a přece nemůže zastaviti proud zlata sem. A vzdor tomuto jednání banky anglické falešni proroci, aby zůstali věrni svému programu, lhou, že Lombard Street a Wall Street sem vozí zlato na špekulaci. A nestydí se své lehkověrné čtenáře tak klamati!

ČESKÁ OSMÁ WARDA V CHICAGU zvolila si za radního būdlera Ed. Nováka a česká devátá warda zvolila si za radního būdlera Cullerona. To neslouží valně ku cti českému občanstvu tamnějšmu, aniž podává to důkazu, že by se jednalo mu o poctivost a svědomitou správu města. Oba titi būdleri jsou demokraté a slušové monopolů nejochotnějši, avšak falešni proroci, kteří při každé příležitosti přimou zuří proti monopolům, būdleri tyto podporovali a voličům odporovali, poskytnouce tak sami nejlepšího důkazu svého demagogství a zaprodajnosti. Pokud se lid dá voditi a zaprodávati takovýmito falešným prorokům, potud bude bujeti korupce v zemi.

PŘED OSMI LETY, V ROCE 1890, čtvrt století po skončení minulé občanské války, měli jsme pensistů 537,944, kdežto při sklonku nynějšího úřadního roku budeme jich míti kol 996,000. Jinými slovy, počet pensistů se během min. osmi roků téměř zdvojnásobil a zrůstá ještě více. Vydání na pense obnáší nyní již tři procenta na jistinu \$5,000,000,000, čili skoro na dvojnásobnou částku, co obnášel celý národní dluh při sklonku války. To jest přece patrné, že jest nevyhnutelně zapotřebí, aby učiněn byl konec dalším pensím a jestli pravda, že jsou v nynějších seznamech pensisté neoprávnění, aby jich byli zbaveni.

CELNÝ DEMOKRATICKÝ LIST New York Herald vzdává následující zasloužený hold prezidentu Mc Kinleymu: "Kdežto bouře zrůstá, my jsme za jedno s presidentem. Kdy postrádal president pevnosti? Jeho výroční zpráva bylo důkladným pojednáním o Kubě. Jsa přesvědčen o Leeovu mužném amerikanismu, ponechal jej na Havaně, ačkoliv týž je demokratem a odepřel jej odvolati na nátlak Španělska. On poslal prostofekému De Lome jeho průvodní listy bez odkladu. On považoval zničení Maine co výzvu ku zbrani. Ve dne i v noci pod jeho neustálým a mistrovským vůdcovstvím připravovala se země ku

válce. Jestliže rána padne, bude to zásluhou obezřetnosti a odvahy presidenta, když padne na národ ozbrojený a připravený. Za této hrozby války jsme úplně za jedno s presidentem."

Zakročení v zájmu Kuby.

President ve svém poselství, kteréž v pondělí kongresu předloženo bylo, odporoučí zakročení sice v zájmu Kuby, avšak ani uznáním neodvislosti, ani uznáním stavu válečného. Požaduje, aby kongres udělil mu právo použiti takové moci ozbrojené, jak uzná za potřebné, aby učinil přítrž nepřátelství a zabezpečil Kubě ustálenou vládou.

V minulých dnech počalo se třbiti v kongresu smýšlení ohledně otázky kubánské. Před málo týdny ještě nejevily se žádné určité směry v tom ohledu. Horlilo se o zakročení v zájmu Kuby, neb o uznání její neodvislosti, neb o uznání stavu válečného, aniž by činěn byl veliký rozdíl v různých směrech těchto náhledů. Když však blíží se doba rozhodná, kdy jedním neb druhým způsobem zakročeno býti a když uvažuje se bedlivěji o následcích, jež by kroky takové v zápětí měly, tu teprve počíná vyskytovat se různost smýšlení.

Není pochyby o tom, že cesta, kterouž navrhuje president Mc Kinley, jest cestou nejšťastlivější, kteráž snese břitkost jakékoliv kritiky. Ti, jimž se zdá, že kroky takové nevedly by dost daleko a že by ihned měla se země tato prohlásiti pro neodvislost Kuby, dovozují, že Kubánci zasloužili si neodvislosti svým houževnatým zápasem o svobodu a že jest naši povinností, abychom jim ku svobodě a neodvislosti dopomohli. Taci ovšem přehlíží jisté důležité okolnosti. Jednou z takových je, že byl by to krok, kterým uchýlili bychom se od tradicionální politiky této země, porušujice neutralitu a zasahajice do práv země sousední, jež uznávány jsou celou Evropou. Vyhražujice sobě podle Monroeovy zásady každé zakročování vlád evropských na pevnině této sami, chtěli bychom vrhati se v boj a vyrvatí z moci Španělska část državy jeho. To chtěli bychom činiti, aniž by byly jakékoliv patrnější důkazy, že vláda povstalecká jest náležitě ustavenou, v oně zemi vládnoucí a obyvatelstvem za vládu uznávanou a pokud tedy Kuba jest uznávaně državou Španělskou. Jedním slovem řečeno, byl by krok takový poněkud předčasným, mimo toho, že by byl zároveň se stanoviska dosavadní americké politiky neomluvitelným.

Uznání, že trvá na Kubě stav válečný sotva by prospělo v jakémkoliv směru, Kubáncům i nám, kdybychom snad hodlali zůstati při pouhém prohlášení. Kdybychom však chtěli napomahati Kubáncům, bylo by to ovšem skutkem vůči Španělsku nepřátelským a podléhalo tudíž těmtýž námitkám, jako uznání neodvislosti.

Za těch okolností musí býti patrné každému, že stanovisko jaké zaujal president McKinley jest to jediné důsledné stanovisko, jež zaujmouti můžeme. Jsouce syti podivnám na ukutenství, jež se před naším prahem odehrává, chystáme se jmenem lidskosti zakročiti, bude-li toho potřeba a učiniti konec nelidskosti, jež na ostrově Kubě byly se strany Španělska provozovány a to tím spíše jelikož znepokojením Kuby trpí i země tato. Jestliže velmoci evropské měly právo naléhati na sultána tureckého, aby učinil přítrž ukutenstvím páchaným na Arménech v Malé Asii a odůvodňovati toto zakročení své jmenem lidskosti, pak dojista též Spojené Státy mají právo z téže příčiny zakročiti u Španělska o skončení ukutenství na Kubě.

Jak se žádostí presidenta naloží kongres, nelze v tomto okamžiku říci. Jest však velice pravděpodobným, že střízlivě a přec rozhodné stanovisko jeho dojde schválení a že Španělé, vidouce odhodlanost této země a marnost všeho svého úsilí, povolí Kubě neodvislost, kteréž se tato domáhá.

Z kongresu.

V sněmovně poslanecké hned po zahájení čteno v pondělí poselství presidentovo o záležitosti kubánské, jež na jiném místě v překládku podáváme a čtení tétož přijato celkem chladně, následkem hlavně toho, že náhledy presidenta s náhledy značného počtu poslanců se nesrovnávaly. Poselství odkázáno ku projednání výboru na zahraničné záležitosti, načež zbytek zasedání věnován rokování o několika předlohách, distriktu Columbie se týkajících a projednávání kontestu Fairchilds-Wardova z 18. distriktu newyorského a poslednějši za právně zvoleného prohlášen. Zasedání odročeno ve 4:55.

V senátu v pondělí poutal k sobě hlavní pozornost sen. Quay, kterýž hned po zahájení zasedání s projednáváním otázky kubánské počal a ve prospěch neodvislosti kubánské a ve prospěch bezodkladného zakročení zbraní našich mluvil. Po skončení řeči jeho čteno poselství presidentovo, kteréž vyslechnuto za hlubokého ticha a výboru na záležitosti zahraniční odkázáno. Dalším řečníkem byl Stewart z Nevady, kterýž dovozoval, že zakročení naše bez uznání neodvislosti možným není a podobně mluveno i sen. Butlerem, kterýž mimo toho navrhoval i resoluci, kterouž Kuba za neodvislou republiku se prohlašuje a kterouž zároveň prezidentu nařizuje se, vojska i loďstva ku vypuzení Španělů z ostrova toho použiti.

TRŽNÍ ZPRÁVY.

Chicago, 11. dubna. Bojovná nálada působí teď právě naopak než před dvěmi nedělními dny, totiž pevnost cen, vzduch správný a dobrý stav otázky a to, že se je ve velmi hojně jarky. Pšenice číslo 1. aneb červená číslo 2. prodává se zřídli hotově za \$1.04 1/2 až \$1.05, pro květen \$1.06, pro červenec 83%, září 77 a pro prosinec 77%. Jarka číslo 2. jest za 96 až 98. Kukuřice jest též ceny vyšší, ač dnes ochabla, prodává se za 24%, pro červenec 30% a pro září 32. Oves stoupl na 26, bílý za 27 a až 29%. Žito vystoupilo na 31 1/2. Líné semeno jest opět ceny vyšší, ač \$1.21 až \$1.22. Trh dobytčím setravá v postatě nezměněn. Pěkné tučné volí jateční udrželi se v ceně skoro asi stejné, však chatrnější nemají odbyti tak dobrý. Většina jatečních volů prodává se po \$4.40 až \$5.10, zvláště pěkné a tučné pro vývoz po \$5.25 až \$5.50. Voli k žiru jsou vřídlnou po \$4.30 až \$4.65, mladé lotské volky až po \$4.30. Krávy a jalovice jsou po \$2.50 až \$2.75. Vepřový dobytek se v druhé polovici minulého týdne poněkud zlepšil, však tento týden počíná s cenou ochaběti. Většinou prodává se po \$3.80 až \$3.95, výjimkou až do \$4.00.

Omaha, 11. dubna.

V týdni minulém byl přívos dobytka hovězího menší než po kolik týdnů předcházejících, jak viděti jest z následujícího výkazu.

Table with columns: Týden konč., Hovězí, Vepř., Skop. Rows showing market data for various weeks.

St. Louis, 11. dubna. Pšenice byla koncem týdne ceny pevné, tento týden však začala ochaběti. (Ozarka číslo 2. zůstá hotově je za 98 až 99%, pro květen \$1.00, červenec 78%, září 75.) Kukuřice jest ceny pevnější a vyšší, číslo 2. za 27%, pro květen 27%, červenec 28% a září 29%.

New Orleans, 11. dubna.

Bavlna setravá v ceně nezměněn, proftřední 59-16. * Neústavním prohlášen v sobotu zákon, posledním sněmem přijatý, jímž barvení pamásla (oleomargarinu), tak aby se pravému máslu více podobalo, bylo zaka-zováno.